

Penmail

Jaargang 7, nr. 4- Oktober 2012

Uitgave: Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@zonnet.nl)

Gratis kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0-0-0-0-0

Pen en stylus in 1 voor tablet

In de Verenigde Staten wordt campagne gevoerd om het handschrift te behouden. Lang was het gebruik om in grade 1 (groep 3) blokschrift aan te leren, en in grade 3 (groep 5) cursief schrift. Sinds dit schooljaar is het laatste facultatief, dus geen verplicht schoolvak meer. Zal 'printing' op termijn het veld moeten ruimen voor het toetsenbord?

Wat een verademing om bij ons in de krant te lezen, dat de 'Conceptronic 2 in 1' te koop is. Zo kan met de stylus op een tablet en met de balpen op papier worden gewerkt of geschreven. En wel voor de aanbiedingsprijs van € 10,95.

Schrijfdans2

In september is "Schrijfdans2: Leren schrijven met Schrijfdans" van Ragnhild A. Oussoren verschenen. Daarmee is de trilogie van schrijbelen (groep 1/2), schrijftekenen (groep 2/3), en schrijven (groep 3 t/m 8) compleet. In deze vierringsmap zijn tevens opgenomen "Woordenlijsten voor 1001 schrijfoefeningen en dictees."

Deze uitgave verheugt zich in zoveel belangstelling, dat hij ook is uitgebracht in het Engels, Duits en Kroatisch.

Een samenvattende bespreking van Schrijfdans2 is te vinden in bundel 34 van de serie: Over kinderhandschrift, schrijfopvoeding en schrijfonderwijs gesproken, Dick Schermer. Dit artikel is op te vragen bij de redactie van Penmail. (zie boven)

Op een blauwe dag geboren - Een geschiedenis

Daniel Tammet is op een woensdag geboren, om precies te zijn op 31 januari 1979. Hij heeft een vorm van autisme, het Asperger-syndroom. Omdat hij de dagen in kleuren ziet, werd hij

op een 'blauwe' dag geboren. Het bijzondere is dat hij uitstekend in staat is zijn binnenwereld naar buiten te brengen. In dit boek (Nieuwezijds, 2007) beschrijft Daniel op een hele concrete en ontroerende wijze zijn levensloop tot nu toe. Ook over z'n schooltijd – en zijn grote moeite met schrijven! Zo lezen we over zijn worsteling met dit 'vak':

“Als ik zat te schrijven, piekerde ik over elke letter, elk woord en elke punt. Als ik maar even een vlek of een fout zag, gumde ik alles uit en begon ik opnieuw. Dat perfectionisme betekende dat ik soms met een slakkengangetje werkte, dat ik als ik een lesje af had vrijwel altijd aan het eind van mijn Latijn was en toch bijna niets kon laten zien ... Schrijven was een opgave. Bepaalde letters, en vooral de G en de K, waren vermoeiend om te schrijven omdat ik me nooit kon herinneren hoe dat ook alweer moest. Ik schreef blad na blad vol met regels en nog eens regels G's en K's om het onder de knie te krijgen, met het was net of hun lussen en 'armen' maar niet vanzelfsprekend wilden worden en het duurde heel lang voordat ik ze met enig zelfvertrouwen kon opschrijven. Ik lag achter met schrijven omdat het me niet lukte om de letters van een woord te verbinden. Losse letters waren al moeilijk genoeg, maar combinaties als gh en th kon ik absoluut niet met één enkele haal op papier krijgen. En nog steeds (eind twintiger) schrijf ik de meeste letters van een woord een voor een op. (blz. 61/2)

Linkshandigheid

Onlangs kwam een mailtje langs met het handschrift van een 44-jarige Engelstalige vrouw, die met de linkerhand schrijft. Een fragment daaruit is veelzeggend voor wie goed kijkt:

A photograph of a handwritten note in blue ink on lined paper. The text reads: "many thanks for 150. I got 2 nice sweaters - still looking". The handwriting is cursive and shows signs of being written with the left hand, with some letters appearing slightly slanted or connected in a way characteristic of left-handed cursive.

Let eens op de t-strepen van **th**anks, **g**ot, **swea**ters, **st**ill. Pak er eventueel een loep bij. Wat is er nu te zien? De rechterkant van de streep (m.n. bij thanks en got) is zichtbaar lichter en spits. Het betekent dat de balpen daar begonnen is en, voordat hij goed vloeit, naar links wordt bewogen. Uit de literatuur blijkt, dat veel linkshandigen horizontale bewegingen van rechts naar links uitvoeren.

Wie meer wil weten over vermoedelijk aangeboren linkshandigheid kan op deze site wetenswaardige informatie vinden: www.linkshandigen/info. Op www.kennislink.nl wordt nog meer verteld over de 'andere' hersens van linkshandigen.

How To Tutor

Dr. Samuel Blumenfeld heeft in 1994 opnieuw het boek met bovenstaande titel gepubliceerd. De ondertitel: How to teach Phonics, Arithmetic and Handwriting. Een compleet programma voor alle leeftijden, ook bedoeld voor thuisonderwijs. Het derde deel gaat over leren schrijven (p. 137-179). We illustreren zijn schrijffalfabet (sterk geënt op Zaner-Bloser) met de eerste vijf letters en de cijfers:

A photograph showing two rows of handwritten cursive characters. The first row contains the letters 'Aa Bb Cc Dd Ee' in a consistent cursive style. The second row contains the numbers '1 2 3 4 5 6 7 8 9 10', also written in the same cursive style. The letters and numbers are connected and show clear entry and exit strokes.

Boeiend, om verschillen met onze eigen schrifttekens op te merken, nietwaar?

In 73 lessen wordt met woorden en voorbeelden, inclusief richtingpijlen, verduidelijkt hoe de (hoofd)letters, cijfers en leestekens geschreven en verbonden moeten worden. Interessant om de eigen schrijfdidactiek eens mee te vergelijken?

ISBN 0-941995-01-1 (prijs \$ 24,95, of € 23,99; via Bol.com te koop).

DS/30.09.12